

Examen VMBO-BB versie blauw

2019

gedurende 100 minuten

profielvak Groen – CSPE BB

onderdeel C

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Bij dit onderdeel hoort een uitwerkbijlage en een digitaal bestand.

Dit onderdeel bestaat uit 4 opdrachten.

Voor dit onderdeel zijn maximaal 26 punten te behalen.

Voor elk opdrachtnummer staat hoeveel punten met een goede uitvoering behaald kunnen worden.

Overzicht examen

Het cspe bestaat uit vier onderdelen.

In het overzicht staat hoeveel punten je per onderdeel kunt behalen en welke opdrachten je gaat uitvoeren in dit onderdeel.

onderdeel	punten	opdrachten
A	39	
B	39	
C	26	<ul style="list-style-type: none"> – werkzaamheden bepalen en vachtverzorging voorbereiden – ontworming voorbereiden – het werk van een hovenier beoordelen – een deel van een natuurspeeltuin aanleggen
D	25	

Inleiding

In dit onderdeel werk je bij natuurspeeltuin De Klimgeit.

Dit is een speeltuin waar kinderen natuurlijke materialen gebruiken om mee te spelen, zoals bomen, takken, zand en water.

De Klimgeit heeft ook een kleine kinderboerderij met een dierenweide.

In de dierenweide lopen twee shetlanders, Sam en Siem.

In dit onderdeel voer je verschillende opdrachten uit in de natuurspeeltuin.

De shetlanders worden verzorgd door vrijwilligers. De beheerder heeft daarvoor een werkschema opgesteld. Zo kunnen de vrijwilligers de pony's zelfstandig verzorgen.

Er is een vrijwilliger ziek, daarom verzorg jij vandaag de pony's.

In een logboek houd je bij welke taken gedaan zijn. Als alle dagelijkse werkzaamheden gedaan zijn, wordt er een ✓ gezet. In de laatste kolom schrijf je andere werkzaamheden of bijzonderheden.

Het werkschema en een deel van het logboek staan op de uitwerkbijlage.

nodig:

- uitwerkbijlage

- 6p 1 Bepaal welke werkzaamheden je moet uitvoeren en beantwoord vragen over de verzorging van pony's.

Kalender 2019

Januari 2019						
	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
1		1	2	3	4	5
2	7	8	9	10	11	12
3	14	15	16	17	18	19
4	21	22	23	24	25	26
5	28	29	30	31		

Februari 2019						
	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
5					1	2
6	4	5	6	7	8	9
7	11	12	13	14	15	16
8	18	19	20	21	22	23
9	25	26	27	28		

Maart 2019						
	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
9					1	2
10	4	5	6	7	8	9
11	11	12	13	14	15	16
12	18	19	20	21	22	23
13	25	26	27	28	29	30
						31

April 2019						
	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
14	1	2	3	4	5	6
15	8	9	10	11	12	13
16	15	16	17	18	19	20
17	22	23	24	25	26	27
18	29	30				

Mei 2019						
	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
18			1	2	3	4
19	6	7	8	9	10	11
20	13	14	15	16	17	18
21	20	21	22	23	24	25
22	27	28	29	30	31	

Juni 2019						
	Ma	Di	Wo	Do	Vr	Za
22					1	2
23	3	4	5	6	7	8
24	10	11	12	13	14	15
25	17	18	19	20	21	22
26	24	25	26	27	28	29
						30

Je hebt in het logboek gezien dat in week 5 op 29 januari voor het laatst een mestonderzoek is uitgevoerd.

Jij bent in week 17 op dinsdag in de natuurspeeltuin.

Welke werkzaamheden moet je deze dag allemaal uitvoeren?

dagelijkse werkzaamheden: .....

.....
.....

andere werkzaamheden: .....

.....
.....

De pony's hebben vachtverzorging nodig. De stadsboerderij heeft twee verzorgingssets. Hierin zitten de volgende materialen:

- harde borstel
- zachte borstel
- rosborstel

In welke volgorde hoor je de materialen uit dit rijtje te gebruiken bij de vachtverzorging van de pony's?

1 .....

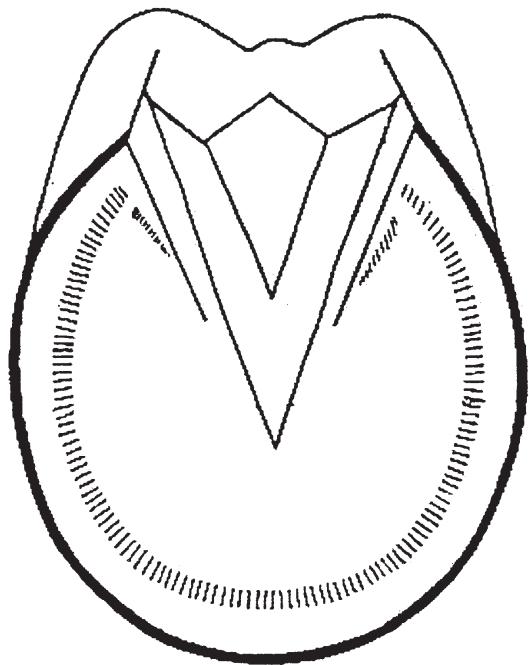
2 .....

3 .....

Noem één voordeel van het regelmatig borstelen van een pony.

.....
.....

Naast vachtverzorging is de verzorging van de hoeven belangrijk. Kleur in de afbeelding welk deel van de hoef je moet uitkrabben. Geef met pijlen aan in welke richting je krabt.

Er missen nog enkele punten in de lijst voor de gezondheidscontrole van de pony's. Jij vult de lijst voor de gezondheidscontrole aan.

- Geef telkens één voorbeeld van hoe een gewenste situatie eruitziet.
- Geef telkens één voorbeeld van hoe een afwijkende situatie eruitziet.
- De vacht/huid is al ingevuld.

onderdeel	gewenst	afwijkend
vacht/huid	geen wondjes	kale plekken
eetlust		
gedrag		
beweging		

Dit zijn de gegevens van de twee shetlanders:

naam	Sam	Siem
kleur	vos	bruin
leeftijd	drie jaar	twee jaar
geslacht	mannelijk gecastreerd	mannelijk gecastreerd
gewicht	245 kg	230 kg
stokmaat	103 cm	95 cm

Je hebt de mest van de pony's onderzocht. De pony's zijn besmet met draadworm, aarsworm en lintworm en moeten direct ontwormd worden.

gevoeligheid wormsoorten voor werkzame stoffen				
	Paranzol	Avermoctine	Maxidoctine	Fanbendazel
volwassen kleine rode bloedworm	x	v	x	v
ingekapselde larven van de kleine rode bloedworm	x	x	x	v
grote bloedworm	x	v	v	v
draadworm	v	x	v	v
aarsworm	v	v	v	v
horzels	v	v	x	x
lintworm	x	v	v	x
aanbevolen ontwormings-interval in weken	4 - 6	8 - 10	12	6 - 8

x = niet gevoelig; v = wel gevoelig

nodig:

- uitwerkbijlage

3p 2 Bepaal met welke werkzame stof en welk ontwormingsmiddel je de pony's moet ontwormen en vul het logboek in.

Welke werkzame stof is het meest gevoelig voor de wormen die de pony's hebben?

- A Paranzol
- B Avermoctine
- C Maxidoctine
- D Fanbendazel

Hier staan vier ontwormingsmiddelen die kunnen worden gebruikt.

Hipique (UDA)

Hipique is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Paranzol*.

1 ml pasta is voldoende om 15 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Hipique in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Niet gebruiken bij drachtige en zogende merries en veulens jonger dan 4 maanden.

Cavallo (UDA)

Cavallo is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Maxidoctine*.

1 ml pasta is voldoende om 25 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Cavallo in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Niet gebruiken bij veulens jonger dan 4 maanden.

Cheval (UDA)

Cheval is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Avermoctine*.

1 ml pasta is voldoende om 35 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Cheval in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Veilig te gebruiken bij veulens, drachtige en zogende merries.

Equistar (UDA)

Equistar is een orale pasta tegen wormen met de werkzame stof *Fanbendazel*.

1 ml pasta is voldoende om 25 kg lichaamsgewicht te behandelen.

Equistar in een eenmalige dosering achter op de tong inspuiten.

Veilig te gebruiken bij veulens, drachtige en zogende merries.

Met welk middel kun je Sam en Siem het best ontwormen?

Hoeveel ml ontwormingsmiddel heb je nodig? Geef je antwoord met één cijfer achter de komma.

Sam heeft ..... ml nodig.

Siem heeft ..... ml nodig.

Je hebt de pony's ontwormd en alle overige taken voor de dinsdag gedaan.

Vul op de **uitwerkbijlage** in het logboek van week 17 de dinsdag in.

Langs een deel van natuurspeeltuin De Klimgeit loopt een openbare weg. Er is een haag om de weg af te scheiden van de speeltuin. Zo kunnen kinderen veilig spelen.
Een hovenier knipt een deel van de haag. Jij beoordeelt of hij dat op de juiste manier doet.

nodig:

- bestand vb_haag_bb
- koptelefoon

- 3p 3 Bekijk het filmfragment en beantwoord de vragen.
Als je dat wilt, mag je het filmfragment vaker bekijken.

Welke twee gereedschappen gebruikt de hovenier voor het knippen van de haag?

.....
.....

Het is belangrijk om veilig te werken.

Waaraan zie je dat de hovenier **niet altijd** veilig werkt? Geef twee voorbeelden uit het filmpje.

.....
.....
.....
.....

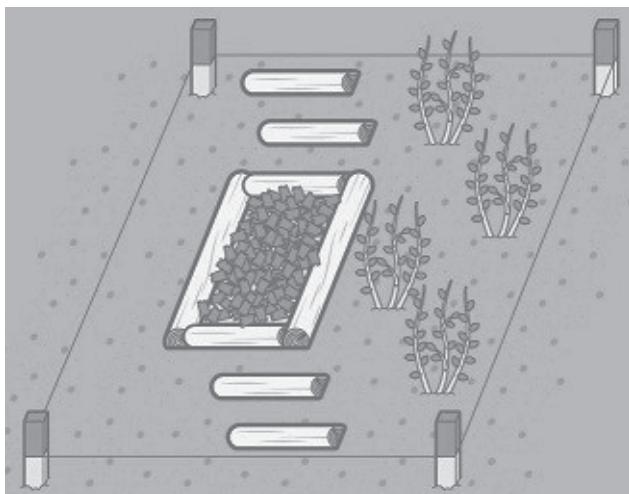
Tussen 2:29 en 2:45 minuten zie je het resultaat van het knippen van de haag. De haag heeft deze vorm:

Dit is niet de goede vorm. Waarom niet?

.....
.....

De natuurspeeltuin wil een nieuw pad aanleggen. Op het pad komen stukken boomstam waar kinderen overheen kunnen lopen. Dit zijn stapstammen. Jij legt een deel van het nieuwe gedeelte aan en je plant ook heesters.

Bij deze opdracht wordt ook je werktempo beoordeeld.
De tijd gaat in als je de opdracht hebt gelezen, de berekening hebt gemaakt, en met het aanleggen van de tuin kunt beginnen. De tijd stopt als je klaar bent met het afwerken van de tuin.
Je krijgt alleen punten voor je werktempo als je minimaal 5 punten voor de opdracht hebt gescoord.

	< 40 minuten	2 punten
	> 40 en < 45 minuten	1 punt
	> 45 minuten	0 punten

14p 4 Bereken hoeveel boomschorssnippers je nodig hebt.

Het pad bestaat voor een deel uit een vak met boomschorssnippers.

Het vak is in het echt 80 cm lang en 30 cm breed.

Wat is de oppervlakte in m^2 van het vak?

Geef je antwoord met twee cijfers achter de komma.

.....

Je gebruikt 75 liter boomschorssnippers per m^2 .
Hoeveel liter boomschorssnippers heb je nodig om het vak te vullen?

.....

Leg nu het nieuwe deel van de natuurspeeltuin aan. Gebruik onderstaande aanwijzingen en de tekening op pagina 11.

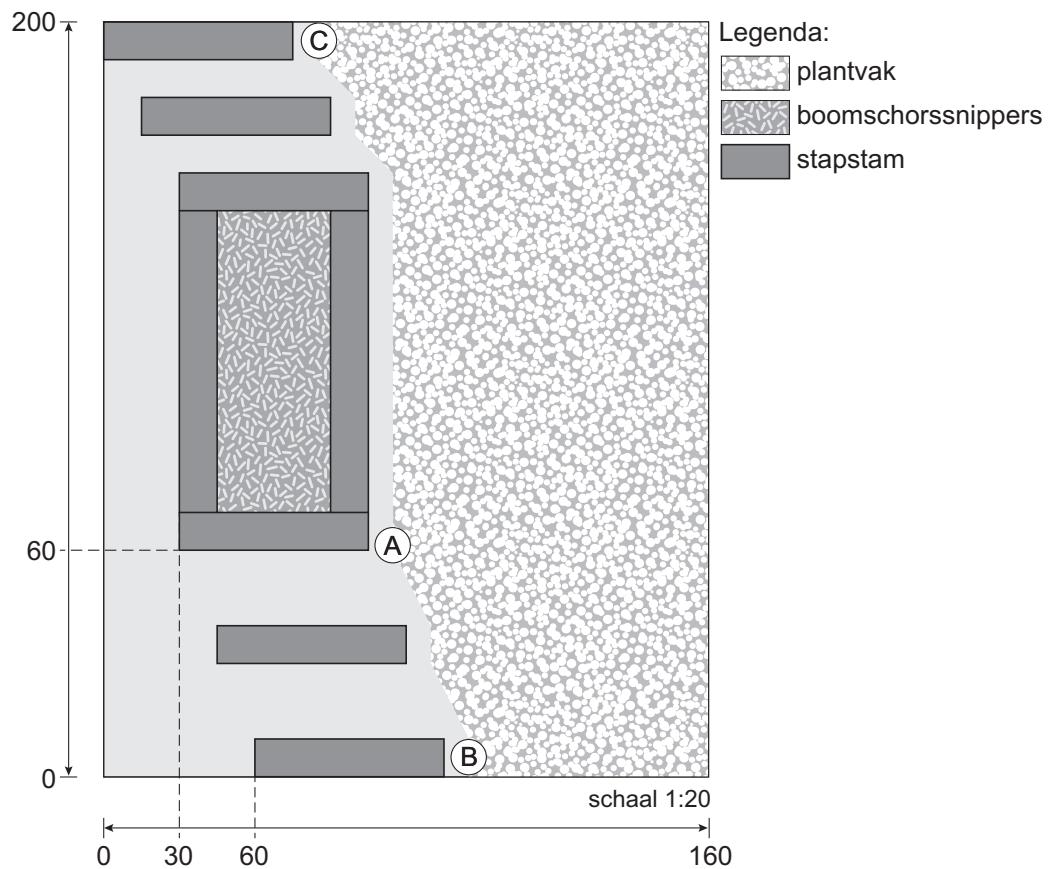
nodig:

- 6 stapstammen, lengte 50 cm
- 2 stammen, lengte 75 cm
- anti-worteldoek
- boomschorssnippers
- spade
- rechttandhark
- rubberen hamer
- meetlint/duimstok
- pootlijn
- 4 heesters

aanwijzingen:

- De examinator geeft aan wanneer je mag beginnen.
- Je plaatst alle stapstammen voor 2/3 deel in de grond.
- Maak eerst het rechthoekige vak voor de boomschorssnippers (begin met stapstam A).
- Leg anti-worteldoek in het vak en vul het met boomschorssnippers. De juiste hoeveelheid staat klaar.
- Plaats stapstammen B en C.
- Verdeel de overige stapstammen gelijkmatig over het pad, zoals op de tekening.
- Verdeel de vier heesters over het plantvak. Houd minimaal 20 cm afstand tussen de heesters en vanaf de rand van het stukje grond.
- Plant de heesters en werk de tuin af.
- Geef aan de examinator door dat je klaar bent.

tekening (maten in cm):

Als je klaar bent met dit onderdeel lever je alle documenten in.